

मंडळीसाठी दैवी पदनामे

नवीन कराराचे काळजीपूर्वक वाचन केले तर आपल्या लक्षात येईल की, एक विशेष शारीरिक रचना किंवा जीव होण्यासाठी मंडळीची निर्मिती करण्यात आली. म्हणून ईश्वरप्रेरित लेखकांनी तिचा उल्लेख विशेष प्रकारांनी केला आहे. या संदर्भाचे तीन प्रकारे वर्गीकरण करता येईल. ते कार्यकृती, मालकी आणि नातेसंबंध या विशेष अर्थानी वापरले आहेत. दैवी मार्गदर्शनानुसार ते दिले असून देवाचे हेतू पूर्ण करतात.

मंडळीच्या संदर्भात पवित्र आत्म्याने जे शब्दसमूह किंवा वाकप्रचार वापरले आहेत ते केवळ उदाहरण म्हणून वापरले नाहीत.^१ ख्रिस्ताच्या विश्वासू अनुयायांना नवीन करार त्याची “मंडळी”, त्याचे “शरीर”, आणि त्याचे “राज्य” असे म्हणतो. ही दैवी पदनामे किंवा अभिधाने^२ प्रभूने स्थापन केलेल्या मंडळीची ओळख, गुणविशेष सांगतात आणि तिचे वर्णन करतात. त्यांचा बारकाईने अभ्यास करा.

कार्यकारी पदे

नवीन करारात मंडळीला दिलेली काही पदनामे ही शरीर किंवा जिवंत गोष्ट या नात्याने मंडळीची जी कार्ये आहेत ती दाखवणारी आहेत. ही पदनामे प्रभूच्या मंडळीचा उद्देश, रचना आणि कृती काय आहे त्यावर प्रकाश टाकतात.

ख्रिस्ताने जिची स्थापना केली तिला सर्वसाधारणपणे “मंडळी”

^१नवीन करारात मंडळीचे वर्णन बरेचदा, उदा., मॅढवाडा (योहान.१०:१), द्राक्षमळा (मत्तय.२०:१), किंवा मोलवान मोती (मत्तय.१३:४५,४६) असे केले आहे. मंडळी म्हणजे काय हे अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यासाठी या रूपकांची आपल्याला मदत होते, पण ती केवळ रूपके आहेत, मंडळीची ओळख किंवा परिचय सांगण्याच्या पद्धती नाहीत.

^२या ठिकाणी वापरलेली “पदनामे” ही मंडळीचा उल्लेख करण्यासाठी वापरलेल्या पवित्र शास्त्राच्या पद्धती आहेत.

(कलस्सै.१:१८,२४) म्हटले जाते. या शब्दप्रयोगाचा अर्थ, “प्रभूचे अनुयायी झालेल्या लोकांचा समुदाय” असा होतो. एकत्र येणे (१ करिंथ.११:१८), ठिकाण (१ करिंथ.१:२), प्रांत किंवा विभाग (१ करिंथ.१६:१), आणि सार्वत्रिक किंवा वैश्विक अर्थाने (इफिस.५:२३) या लोकांचा उल्लेख केला जातो. ख्रिस्ताने जे स्थापन केले - त्याच्या रक्ताने उद्धार पावून त्याच्यासाठी जगणारे, त्याची भक्ती करणारे आणि त्याचे कार्य करणाऱ्या लोकांचा गट - त्याचा मूलभूत अर्थ या पदनामाने सूचित केला जातो.

मंडळीचा प्रत्येक सभासद ख्रिस्तासारखे होण्याचा प्रयत्न करतो, म्हणून त्यांना ख्रिस्ती म्हटले जाते. (ख्रिस्ती या शब्दाचा अर्थ “ख्रिस्तासारखे” असा आहे.) शिष्यांना ख्रिस्ती हे नाव प्रथम अंत्युखिया येथे मिळाले (प्रे. कृ.११:२६). त्यांना कोणत्या परिस्थितीत हे नाव दिले गेले ते स्पष्ट नाही, पण देवाने हे नाव त्यांच्या लोकांसाठी निवडले याची आपण खात्री बाळगावी. एक नाव म्हणून ते नवीन करारात तीन वेळा आढळते (प्रे. कृ.११:२६; २६:२८; १ पेत्र.४:१६).

मंडळीच्या सभासदांचा उल्लेख पवित्र शास्त्र “पवित्र जन” (म्हणजे जे पवित्र केले आहेत) असाही करते. देवाचे निवडलेले लोक म्हणून वेगळे केलेले हे लोक आहेत. पौलाने इफिसमधील मंडळीला लिहिले, “इफिस येथील पवित्र जन व ख्रिस्त येशूच्या ठायी विश्वास ठेवणारे यांना देवाच्या इच्छेनुसार झालेला ख्रिस्त येशूचा प्रेषित पौल याच्याकडून” (इफिस.१:१; शब्दावरील जोर दर्शवण्यासाठी मी तिरपा टाईप वापरला आहे). इंग्रजीच्या किंग जेम्स भाषांतरात तीत. २:१४ या वचनामध्ये “विलक्षण किंवा वैशिष्ट्यपूर्ण लोक” (पिक्युलिअर पिपल) असे म्हटले आहे. या पुस्तकाच्या शेवटी दिलेल्या मराठी भाषांतरात “स्वतःचे लोक आपणासाठी...” असे म्हटले आहे. “पवित्र” किंवा “संत” याचा मूळ अर्थ देवासाठी वेगळे केलेले असा होतो. देवाची मंडळी ही “देवाचे स्वतःचे लोक,” पवित्र लोक, देवासाठी वेगळे केलेले लोक आहेत. ख्रिस्ती लोकांना पवित्र पाचारणाने पाचारण केले आहे (२ तिमथ्य.१:९); त्यांनी पवित्र वर्तणुकीत व सुभक्तीत राहायचे आहे (२ पेत्र.३:११); शेवटच्या दिवशी देवासमोर पवित्र, निष्कलंक व निर्दोष असे उभे राहण्यासाठी ते प्रयत्न करतात (कलस्सै.१:२२).

पवित्र शास्त्राच्या काही भाषांतरांत मत्तय, मार्क, लूक आणि योहान या शुभवर्तमानांच्या आणि प्रकटीकरणाच्या नावांमध्ये “संत” (उदा. संत मत्तयाने लिहिलेले शुभवर्तमान इ.) हा शब्द आहे. नवीन करारातील पुस्तकांना दिलेली नावे ही देवाने नव्हे, तर मानवाने दिलेली आहेत. पवित्र शास्त्र ख्रिस्तामधील प्रत्येक व्यक्तीला संत

(पवित्र) म्हणते. “पवित्र जनांच्या मंडळ्या” असाही मंडळीचा उल्लेख आहे (१ करिंथ.१४:३३). लोक ख्रिस्ती होतात तेव्हा त्यांना देवासाठी वेगळे केले जाते.

तसेच, मंडळीला ख्रिस्ताचे “शरीर” ही म्हटले आहे (इफिस.१:२२,२३). मंडळीची कार्यप्रणाली कशी आहे (१ करिंथ.१२:१२-२७) हे दाखवण्यासाठी, आणि मंडळी म्हणजे नक्की काय हे समजावून सांगण्यासाठी कधीकधी हे उदाहरण किंवा रूपक वापरले जाते. “ख्रिस्ताचे शरीर” या पदनामाने मंडळीचे कार्य आणि मंडळीचे नातेसंबंध यावर जोर दिला जातो : मंडळी हे ख्रिस्ताचे पृथ्वीवरील आध्यात्मिक शरीर आहे, आणि शरीर जसे मस्तकाला जोडले जाते, तसे ते ख्रिस्ताशी जोडले गेले आहे. प्रत्येक ख्रिस्ती व्यक्ती ख्रिस्ताच्या या आध्यात्मिक शरीरात “अवयवप्रमाणे” कार्य करते, प्रत्येक ख्रिस्ती व्यक्ती त्या शरीराचा अवयव किंवा भाग असतो व त्यानुसार कार्य करतो. करिंथ येथल्या मंडळीविषयी पौलाने लिहिले, “तुम्ही ख्रिस्ताचे शरीर असून वैयक्तिकरीत्या त्याचे अवयव आहात” (१ करिंथ.१२:२७).

“राज्य” म्हणूनदेखील मंडळीचा उल्लेख केला आहे (प्रे. कृ.८:१२). कधीकधी “स्वर्गाचे राज्य” असा शब्दप्रयोग वापरला जातो (मत्तय.१६:१८,१९), आणि कधीकधी “देवाचे राज्य” (योहान.३:३) असे म्हटले जाते. या दोन्ही शब्दप्रयोगांनी मंडळी/राज्याची सत्ता आणि अधिकार यांचे आध्यात्मिक स्वरूप दर्शवले जाते (योहान.१८:३६). पृथ्वीवर देवाच्या सत्तेच्या अधीन झालेले ख्रिस्ताचे जे अनुयायी आहेत ते मंडळी आहेत. ख्रिस्त राजा आहे आणि आता तो त्याच्या राज्यावर राज्य करत आहे (१ करिंथ.१५:२४,२५). परिणामतः देव हा मंडळीचे मस्तक किंवा राजा आहे आणि दैवी अधिकाराने तिचे नियंत्रण केले जाते. मंडळीच्या सभासदांनी राजा येशूचा अधिकार मान्य केला आहे, आणि ते जरी पृथ्वीवर राहत असले तरी त्याच्या आध्यात्मिक राज्याचे “नागरिक” म्हणून ते राहत आहेत (फिलिप्पै.३:२०).

जे देवाच्या राज्याचे भाग आहेत त्यांचे वर्णन स्वर्गाच्या राज्याचे “नागरिक” असेही केले आहे (मत्तय.१६:१८,१९). पौलाने म्हटले, “आपले नागरिकत्व तर स्वर्गात आहे; तेथून प्रभू येशू ख्रिस्त हा तारणारा येणार आहे, त्याची आपण वाट पाहत आहोत” (फिलिप्पै.३:२०). त्याने असेही लिहिले, “तर यावरून तुम्ही आतापासून परके व उपरे नाहीत; पण पवित्र जनांच्या बरोबरीचे नागरिक व देवाच्या घरचे आहात; प्रेषित व संदेष्टे या पायावर तुम्ही रचलेले आहात; स्वतः ख्रिस्त येशू मुख्य कोनशिला आहे” (इफिस.२:१९,२०). ख्रिस्त आपला राजा आहे (१ करिंथ.१५:२४,२५), आणि केवळ जे ख्रिस्ताच्या अधीन राहतात तेच त्याचे राज्य आहेत (मत्तय.७:२१).

ख्रिस्ती लोक हे जुन्या करारात दानिएल ज्याविषयी बोलला त्या सार्वकालिक राज्याचे नागरिक आहेत (दानी २:४४). इब्री लोकांस पत्राच्या लेखकाने याचे वर्णन “न हलवता येणारे” असे केले आहे : “म्हणून न हलवता येणारे राज्य आपल्याला मिळत असल्या कारणाने आपण उपकार मानू ...” (इब्री.१२:२८). आजपासून एक हजार वर्षांनी मी कुठे असेन असा प्रश्न स्वतःला विचारा. तुम्ही जर ख्रिस्ती विश्वासणारे असाल तर तुम्ही स्वतःला सांगू शकाल की, “मी सार्वकालिक राज्यात असेन.” देवाचे राज्य ‘आज आहे आणि उद्या गायब झाले’ असे नाही, ते सार्वकालिक आहे.

स्वामित्वाची अभिधाने

नवीन करारात मंडळीचा उल्लेख करण्याच्या तीन पद्धती मंडळीचे देवाशी आणि ख्रिस्ताशी असलेले मालकीहक्काचे नातेसंबंध यावर जोर देतात. ही नावे मालकी आणि नेतृत्व किंवा पुढारीपण दाखवतात.

एक, मंडळीचा उल्लेख “ख्रिस्ताची मंडळी” असा केला आहे. रोमकरांस पत्राची समाप्ती करताना पौलाने अखया प्रांतातील मंडळ्यांना अभिवादन लिहिले : “ख्रिस्ताच्या सर्व मंडळ्या तुम्हांला सलाम सांगतात” (रोम.१६:१६). मंडळीची मालकी आणि ओळख यांवर ही अभिधाने किंवा नावे जोर देतात. मंडळी ही ख्रिस्ताची मंडळी आहेत, कारण ख्रिस्ताने तिची स्थापना केली, त्याने ती विकत घेतली, तो तिचा मालक आहे, आणि तिचा प्रमुख, तिचे मस्तक म्हणून कार्य करतो. एखादा मनुष्य ख्रिस्ताचा स्वीकार करतो तेव्हा तो ख्रिस्ताचा होतो (१ करिंथ.६:२०). ख्रिस्तासोबत त्याची ओळख इतकी एकरूप होते की, त्याला/तिला ख्रिस्ती म्हणजे ख्रिस्ताचा अनुयायी म्हटले जाते (प्रे. कृ.११:२६; २६:२८; १ पेत्र.४:१६). म्हणून मग, मंडळी कोण आहे, ती कोणाच्या मालकीची आहे, आणि कोण तिचे भाग किंवा सभासद आहेत हे दाखवण्यासाठी ख्रिस्ताच्या अनुयायांच्या या विशेष समूहाला ख्रिस्ताची मंडळी म्हटले जाते.

दोन, मंडळीला “देवाची मंडळी” (१ करिंथ.१:२) असेही म्हटले आहे. नवीन करारात मंडळीला जर ख्रिस्ताची मंडळी म्हटले आहे, तर तिला देवाची मंडळीही म्हटले जाईल याची अपेक्षा आपण करू शकतो, कारण येशूने म्हटले की, तो (येशू) व पिता एकच आहेत (योहान.१०:३०). देवाने जगाच्या स्थापनेपूर्वी मंडळीची स्थापना केली (इफिस.३:१०,११). मंडळीची तयारी करण्यासाठी (मत्तय.१६:१८), आणि त्याच्या रक्ताने ती विकत घेण्यासाठी (प्रे. कृ.२०:२८) देवाने ख्रिस्ताला जगात

पाठवले. वधस्तंभावर जसा देव ख्रिस्तामध्ये जगाचा समेट स्वतःशी करत होता (२ करिंथ.५:१९), तसाच मंडळीची स्थापना करण्याच्या आणि विकत घेण्याच्या समयी देव त्याच्यासोबत होता.

तीन, मंडळीच्या सभासदांना “दास” किंवा “सेवक” म्हटले आहे. जे ख्रिस्ताच्या अधीन होतात व त्याच्या आज्ञा पाळतात ते त्याचे सेवक आहेत. नवीन करार लिहिला गेला, त्या वेळी गुलाम/मालक हा प्रकार रोमन साम्राज्यातील समाजाचा एक भाग होता. गुलाम पूर्णपणे त्याच्या मालकाच्या अधीन असे. त्याला कोणतेही अधिकार नसत किंवा स्वतःची मालमत्ता नसे. तो स्वतःदेखील स्वतःच्या मालकीचा नसे. ख्रिस्ताशी असलेली आमची अधीनता आणि त्याच्या वचनाखाली असलेले आमचे जीवन दाखवण्यासाठी हे शब्द आणि नाते यांचा उपयोग केला यात नवल नाही. पौलाने लिहिले, “... मी अजूनपर्यंत मनुष्यांना संतुष्ट करत राहिलो असतो तर मी ख्रिस्ताचा दास नसतो” (गलती.१:१०; पाहा फिलिप्पै.१:१). त्याने पुढे म्हटले, “तर्कवितर्क व देवविषयक ज्ञानाविरुद्ध उंच उभारलेले असे सर्व काही पाडून टाकून आम्ही प्रत्येक कल्पना अंकित करून तिला ख्रिस्तापुढे मान वाकवण्यास लावतो” (२ करिंथ.१०:५).

ख्रिस्ती लोक - जे ख्रिस्ताला आपला मालक मानतात - आता स्वतःच्या जीवनाचे मालक नाहीत. त्यांच्या स्वतःच्या इच्छाआकांक्षा त्यांनी वधस्तंभावर खिळल्या पाहिजेत. याचा अर्थ असा की, त्यांनी त्यांच्या स्वतःच्या पापी इच्छांचा नाश केला पाहिजे आणि त्यांच्या जीवनात देवाच्या आज्ञांना प्रथम स्थान दिले पाहिजे. पौलाने म्हटले, “आपला प्रभू येशू ख्रिस्त याच्या वधस्तंभाच्या अभिमानाशिवाय कशाचाही अभिमान बाळगणे माझ्या हातून न होवो; त्याच्या द्वारे जग मला वधस्तंभावर खिळलेले आहे व जगाला मी वधस्तंभावर खिळलेला आहे” (गलती.६:१४). त्याने पुढे म्हटले, “यापुढे कोणी मला त्रास न देवो; कारण मी आपल्या शरीरावर येशूच्या खुणा धारण करून आहे” (गलती.६:१७).

नातेसबंधांची पदनामे

नवीन करारामध्ये मंडळीचा उल्लेख करण्याच्या बऱ्याच पद्धतींमध्ये नातेसबंधांच्या संकल्पनेवर जोर दिल्याचे आढळून येते. अर्थात आपण याची अपेक्षा बाळगू शकतो, कारण ख्रिस्ताच्या मंडळीचे सभासद होण्यामध्ये निरनिराळ्या नात्यांचा समावेश आहे.

आपण ज्यांचा अभ्यास केला त्या दास/स्वामी आणि शरीर/मस्तक या नात्यांप्रमाणेच, “ख्रिस्ती” हा शब्ददेखील मंडळीच्या सभासदांचे त्यांच्या प्रभूशी

असलेले सुंदर नाते व्यक्त करतो. ते त्याचे अनुयायी आहेत, ते त्याच्यासाठी जगतात आणि त्याचे नाव धारण करतात. प्रेषित पौलाने ख्रिस्ताचा स्वीकार केल्यानंतर त्याच्या धार्मिक जीवनाचे वर्णन पुढील सुप्रसिद्ध शब्दांत केले आहे, “कारण मला तर जगणे हे ख्रिस्त आणि मरणे हा लाभ आहे” (फिलिप्पै.१:२१). पौलाच्या जीवनात ख्रिस्ताला केवळ प्रथम स्थान होते असे नाही, तर ख्रिस्तच त्याचे जीवन होता! ख्रिस्त हाच पौलाच्या जीवनाचा गाभा, सर्वेसर्वा होता. तो खरा ख्रिस्ती होता.

नवीन करार मंडळीचे वर्णन “देवाचे कुटुंब” असेही करतो. ख्रिस्ती विश्वासणारे हे “देवाच्या घरचे” (देवाचे कुटुंबीय) आहेत असे पौल म्हणतो (इफिस.२:१९). “जिवंत देवाची मंडळी आहे तिच्यात म्हणजे देवाच्या घरात कसे वागले पाहिजे, हे तुला समजावे” (१ तिमथ्य.३:१५) म्हणून मी तुला लिहिले असे पौलाने तिमथ्याला सांगितले. एखादा मनुष्य ख्रिस्ताचा स्वीकार करतो तेव्हा देव त्याला आपले मूल म्हणून दत्तक घेतो, त्याला आपल्या कुटुंबाचे सर्व अधिकार देतो, आणि ख्रिस्तासोबत त्याला सार्वकालिक जीवनाचा वारस करतो (रोम.८:१५-१७; इफिस.१:५). प्रार्थना करण्यासाठी ख्रिस्ती लोकांना स्वर्गीय पिता आणि ज्याच्याद्वारे प्रार्थना करावी प्रेमळ तारक, ज्येष्ठ बंधू येशू आहे. बंधू आणि भगिनी या नात्याने ते एकमेकांवर प्रीती करतात, एकमेकांना मदत करतात आणि एकमेकांना उत्तेजन देतात (प्रे. कृ.२:४४).

मंडळीच्या सभासदांचा उल्लेख “देवाची मुले” असा केला आहे. देवासोबत त्यांचे विशेष नाते आहे; तो त्यांचा पिता आहे, आणि ते त्याची मुले आहेत. विश्वासणाऱ्यांचा ख्रिस्तामध्ये बाप्तिस्मा होतो तेव्हा देवाची “मुले” म्हणून ती दत्तक घेतली जातात (इफिस.१:५). त्याची मुले या नात्याने ख्रिस्ती विश्वासणाऱ्यांना सार्वकालिक वतन (इफिस.१:११) आणि देवाच्या पृथ्वीवरील कुटुंबाचे सामर्थ्य आणि आधार (१ तिमथ्य.३:१५; इफिस.२:१९-२२) त्यांना मिळतो. या आध्यात्मिक, स्वर्गीय कुटुंबात देव पिता आहे (मत्तय.६:९), येशू थोरला बंधू आहे (रोम.८:१७), आणि सर्व ख्रिस्ती लोक बंधूभगिनी आहेत (२ पेत्र.३:१५; १ योहान.२:८-११).

देवाची त्याच्या मुलांवर विशेष प्रीती आहे (१ योहान.३:१). तो सैतानापासून त्यांचे रक्षण करतो आणि त्यांच्या रोजच्या गरजा पुरवतो. येशूने शिकवले की, जर जगिक पिता आपल्या मुलांना चांगल्या देणग्या देतो, तर परिपूर्ण पिता असलेल्या स्वर्गीय, सर्वसमर्थ देवाच्या मुलांनी जर त्याच्याकडे मागितले तर तो त्यापेक्षाही सुंदर गोष्टी, देणग्या त्यांना देईल अशी आशा ते बाळगू शकतात! (पाहा मत्तय.७:११).

प्रारंभीच्या मंडळीचे सभासद एकमेकांना केवळ आपले भाऊ मानत नव्हते, तर

मित्रही मानत होते (२ पेत्र.३:१५; ३ योहान.१५). ख्रिस्ती लोक अतिशय उच्च दर्जाचे मित्र असतात.

योहानाने, “तुला शांती असो. मित्रमंडळी तुला सलाम सांगतात. मित्रमंडळींना ज्याच्या त्याच्या नावाने सलाम सांग” (३ योहान.१५) असे लिहून त्याच्या तिसऱ्या पत्राची समाप्ती केली. त्याच्या सभोवतालच्या ख्रिस्ती लोकांना त्याने “मित्र” म्हटले, तसेच त्याचे पत्र ज्यांना मिळणार त्यांनाही त्याने “मित्र” म्हटले. येशूने त्याच्या शिष्यांना मित्र म्हटले, आणि येशूच्या उदाहरणाचे अनुसरण करून योहान हा शब्दप्रयोग वापरत आहेत यात काहीच शंका नाही. येशूने त्याच्या शिष्यांना म्हटले होते,

आपल्या मित्रांकरता आपला प्राण द्यावा यापेक्षा कोणाची प्रीती मोठी नाही. मी तुम्हांला जे काही सांगतो ते तुम्ही कराल तर तुम्ही माझे मित्र आहात. मी आतापासून तुम्हांला दास म्हणत नाही; कारण धनी काय करतो ते दासाला ठाऊक नसते; परंतु मी तुम्हांला मित्र म्हटले आहे; कारण जे काही मी आपल्या पित्यापासून ऐकून घेतले ते सर्व मी तुम्हांला कळवले आहे. (योहान.१५:१३-१५).

कोणी तरी म्हटले आहे, “इतर सर्व जण तुम्हांला सोडून गेल्यावरदेखील जो तुमच्याजवळ राहतो तो खरा मित्र होय.” येशू अशा प्रकारचा मित्र आहे. दुसरे कोणीही आपल्याला मदत करू शकत नव्हते, तेव्हा त्याने आमच्यासाठी त्याने आपला जीव दिला. ख्रिस्ती लोकांनी एकमेकांचे अशा प्रकारचे मित्र असले पाहिजे (१ योहान.३:१६). ख्रिस्ती विश्वासणारे “मित्र” आहेत.

पहिल्या शतकातील मंडळीचा उल्लेख नेहमी “प्रभूचे शिष्य” (प्रे. कृ.९:१) किंवा “शिष्य” (प्रे. कृ.९:२६; ११:२६) असा केला जात असे. “शिष्य” या शब्दाचा अर्थ शिकणारा किंवा अनुयायी. ख्रिस्ती विश्वासणारा आणि त्याचा प्रभू यांच्यामधील सतत असणारे नाते याने दाखवले जाते. शिष्य म्हणजे ज्याने स्वतःला त्याच्यापेक्षा मोठ्या किंवा महान व्यक्तीच्या अधीन केले आहे, आणि या महान व्यक्तीकडून ज्याने शिक्षण घेतले आहे, आणि अनुकरण व सूचना-मार्गदर्शन यांद्वारे त्याच्याकडून अधिक शिकण्याचा जो प्रयत्न करतो तो. तो केवळ ऐकणारा नसतो, तो शिकणारा असतो. त्याचा प्रभू त्याचा मालक आहे, त्याचा शिक्षक आहे (योहान.१३:१३).

शिष्य हा शब्द शुभवर्तमानांमध्ये विशेषतः वापरला आहे. शुभवर्तमानांत तो २३८ वेळा आला आहे. प्रेषितांच्या कृत्यांमध्ये अड्डावीस वेळा आला आहे. पत्रांमध्ये आणि प्रकटीकरणामध्ये तो आढळत नाही. याचे कारण बहुधा असे असावे की,

शुभवर्तमानाकडून प्रेषितांच्या कृत्यांकडे आणि तेथून पत्रांकडे जाताना, ख्रिस्ताच्या पृथ्वीवरील कार्यकाळात त्याच्या अनुयायांना “शिष्य” म्हटले जात असावे. त्यानंतर प्रेषितांची कृत्ये, पत्रे आणि प्रकटीकरणामध्ये त्यांच्या पवित्र पाचारणानुसार त्यांना “पवित्र जन” किंवा एकमेकांशी असलेल्या त्यांच्या नात्यामुळे त्यांना “बंधू” म्हटले गेले.

स्वर्गारोहणापूर्वी ख्रिस्ताने त्याच्या शिष्यांवर महान कामगिरी सोपवताना म्हटले, “तेव्हा तुम्ही जाऊन सर्व राष्ट्रांतील लोकांना शिष्य करा; त्यांना पित्याच्या, पुत्राच्या व पवित्र आत्म्याच्या नावाने बाप्तिस्मा द्या; जे काही मी तुम्हांला आज्ञापिले ते सर्व त्यांना पाळण्यास शिकवा; आणि पाहा, युगाच्या समाप्तीपर्यंत मी सर्व दिवस तुमच्याबरोबर आहे” (मत्तय.२८:१९,२०). अशा प्रकारे, “शिष्य” हा शब्द जरी नवीन कराराच्या उत्तरार्धात सहसा आढळत नसला तरी हा शब्द सतत वापरता येईल असे केले.

शिष्य हा वचनाप्रमाणे कृती करणारा असतो. याकोबाने म्हटले, “वचनाप्रमाणे आचरण करणारे असा, केवळ ऐकणारे असू नका...” (याकोब.१:२२). शिष्य हा विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक असतो, तो ख्रिस्ताचे अनुसरण करणारा, ख्रिस्ताचा अनुयायी असतो.

दुसऱ्या दृष्टिकोनातून, नवीन करारात मंडळीला “देवाचे मंदिर” म्हटले आहे. करिंथमधील विश्वासणाऱ्यांना पौलाने म्हटले, “तुम्ही देवाचे मंदिर आहात आणि तुमच्यामध्ये देवाचा आत्मा वास करतो हे तुम्हांला ठाऊक नाही काय?” (१ करिंथ.३:१६). ख्रिस्ती विश्वासणाऱ्यांची सहभागिता या नात्याने मंडळी ही देवाचे निवासस्थान बनते. जिवंत शरीर म्हणजे मंडळी हे आज देवाचे पवित्र स्थान आहे. पवित्र कार्ये करण्यासाठी आणि देवासाठी निवासस्थान बनावे यासाठी ख्रिस्ती विश्वासणाऱ्यांना सुवार्तेद्वारे वेगळे केले जाते, म्हणून “पवित्र जन” म्हटले जाते (१ करिंथ.१:२).

नवीन करारातील एका परिच्छेदात, मंडळीला “ज्येष्ठांचा समाज” (इब्री.१२:२३) असे म्हटले आहे. (इंग्रजीमध्ये “प्रथम जन्मलेल्यांची समाज” असे आहे.) मंडळीचे भविष्यासोबत विलक्षण, असाधारण नाते आहे, कारण मंडळीच्या प्रत्येक सभासदाची स्वर्गात “नोंद” केली जाते. ख्रिस्ती विश्वासणाऱ्याला ख्रिस्त सार्वकालिक आशा देतो, त्यामुळे ख्रिस्ती व्यक्तीला भविष्याची भीती किंवा चिंता वाटत नाही. अशा प्रकारे नातेसंबंध व्यक्त करणारी ही अभिधाने मंडळी काय आहे, आणि तिने कसे जगावे याविषयी मार्गदर्शन करतात. ख्रिस्ती विश्वासणाऱ्याने पृथ्वीवर कसे जगावे आणि तारण पावलेले लोक भविष्यात देवाबरोबर कसे राहतील हे सांगतात.

सारांश

देवाने अब्राहामाचे नाव बदलून अब्राहाम केले, कारण अब्राम हे नाव आता त्याच्यासाठी योग्य नव्हते. तू राष्ट्रसमूहाचा जनक (पिता) होशील असे अब्रामाला सांगण्यात आले होते. (उत्पत्ती १७:५) अब्राहाम म्हणजे “गौरवान्वित किंवा असाधारण पिता”. अब्राम हे अर्थपूर्ण नाव होते, पण अब्रामासाठी नियोजित असलेले भविष्य त्यातून प्रतीत होत नव्हते. अब्राहाम म्हणजे “राष्ट्रसमूहाचा जनक” (पिता). ज्याच्याद्वारे लोकांची राष्ट्रे निर्माण होणार होती, त्याच्यासाठी हे सुयोग्य नाव होते. देवाने अब्राहामाला दिलेले नाव किंवा पदवी ही देव आणि अब्राहाम दोघांसाठीही काही तरी होती. तसेच, देवाने मंडळीला दिलेल्या नावाचा देवाच्या दृष्टीने काही अर्थ आहे, आणि आपल्यासाठीही तो अधिक असला पाहिजे.

नवीन करारातील मंडळीचा उल्लेख करण्यासाठी योग्य मार्ग आहेत, आणि त्यांचा उपयोग केला पाहिजे. पवित्र शास्त्रात नसलेली नावे देऊन आपण मंडळीच्या ओळखीसंबंधात गोंधळ निर्माण करतो. जर लोकांच्या एखाद्या गटाला नवीन कराराची मंडळी व्हायचे असेल, आणि नवीन कराराची मंडळी म्हणून आपली ओळख असावी असे वाटत असेल, तर नवीन करारात मंडळीली जी नावे दिली आहे, ती नावे त्यांनी वापरली पाहिजेत. एखादी मंडळी स्वतःला नवीन कराराची मंडळी म्हणवून घेऊ शकते, पण तरी ती नवीन कराराची मंडळी नसू शकते. पण जर ती खरोखरच नवीन कराराची मंडळी असेल, तर तिने नवीन करारातील योग्य त्या नावाने किंवा भाषेने स्वतःचा उल्लेख केला पाहिजे.

मंडळीचे सभासद स्वतःला काय म्हणवून घेतात, कोणती कोणती पदे घेतात यावरून देखील देवाची मंडळी होण्यामधील आपली समर्पितता दिसली पाहिजे. आपल्या मंडळीने जे किंवा जसे असावे आणि जे करावे असे देवाला वाटते, ते आपल्या जीवनात करण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या ख्रिस्ती लोकांनी देवाने त्याच्या मंडळीसाठी जी नावे आणि पदे वापरली आहेत, त्यांचा वापर करणे ही त्यांच्यासाठी सुरुवात ठरेल. देवाने मंडळीला जे नाव दिले, तेच नाव ख्रिस्ती लोक स्वतःला देतील तेव्हा ते योग्य मार्गावर मार्गक्रमण करतात, त्यांनी जसे असावे आणि व्हावे असे देवाला वाटते त्या मार्गावर ते चालतील. (पाहा परिशिष्ट ३.)

अभ्यासासाठी प्रश्न

(उत्तरे पृष्ठ 238 वर आहेत)

१. नवीन करारात “राज्य” हा शब्द मंडळीच्या संदर्भात कशा प्रकारे वापरला आहे?
२. पौल मंडळीचा उल्लेख “ख्रिस्ताची मंडळी” असा का करतो? मंडळीची दुसरी कोणती नावे मालकीहक्क व्यक्त करतात?
३. नवीन करारात मंडळीला जी नावे दिली आहेत ती आपण का वापरली पाहिजेत?
४. पवित्र शास्त्र मंडळीचा उल्लेख ज्या प्रकारे करते, त्या प्रकारे आपण उल्लेख केला तर काय साध्य होईल?
५. मंडळीला “देवाचे घर” (देवाचे कुटुंब) का म्हटले आहे?
६. “ख्रिस्ती” या शब्दाचा मूलभूत अर्थ काय आहे? एखादी व्यक्ती ख्रिस्ती म्हणून जगताना कशी जगते?
७. फिलिप्पै.१:२१ मध्ये पौलाने ख्रिस्ती म्हणून आपल्या जीवनाचे कसे वर्णन केले आहे?
८. “देवाचे लेकरू” असणे म्हणजे काय? देवासोबतच्या या नात्याची गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
९. “शिष्य” हा शब्द नवीन करारात किती वेळा आला आहे?
१०. शिष्याची गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
११. “संत” किंवा “पवित्र जन” या शब्दाचा मूलभूत अर्थ सांगा. व्यक्ती “पवित्र” कधी होते? पवित्र जनाची वैशिष्ट्ये काय आहेत?